

2308000104051003/2008000104060002/2008000104050021
EXAMINATION NOVEMBER 2024 (ATKT EXAM)
BACHELOR OF COMMERCE (FOURTH SEMESTER)
BANKING - III BANKING LAW AND PRACTICE

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks:50]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book

- a. Name of the Examination : **BACHELOR OF COMMERCE (FOURTH SEMESTER)**
- b. Name of the Subject : **BANKING - III BANKING LAW AND PRACTICE**
- c. Subject Code No :
2308000104051003/2008000104060002/2008000104050021

2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

English version

[Max. Marks:50]

Q.1 Answer the following Multiple Choice Questions:

15

- (1) Wrongful dishonour of cheque means
 - A. No deposit balance
 - B. Not signed
 - C. There is garnishee order
 - D. The banker is careless

- (2) After the death of the customer, the banker pays the balance of his account to whom?
 - A. Legal heirs
 - B. Mother
 - C. Father
 - D. Eldest member of the family

- (3) As a bank manager, what do you think should be done with a post dated cheque ?
 - A. Make payment
 - B. Make payment with the customer's approval
 - C. Return the cheque
 - D. File a case against the customer

- (4) When a customer is declared insolvent the balance in his account his paid to _____.
A. Hairs
B. Eldest person in the family
C. Government
D. Legal receiver
- (5) When the collecting banker pays the amount of the cheque to the customer before clearing of cheque, it is called _____.
A. Agent of the customer
B. Ancillary service of the bank
C. Holder for value
D. None of these
- (6) The situation of the paying bank compare to the collecting bank is _____.
A. Safer
B. Difficult
C. Reliable
D. Insecure
- (7) When the bank receives a cheque for payment from another customer of the same bank then the banker has to perform is a _____.
A. Collecting Bank
B. Paying Bank
C. Collecting banker and Paying banker of the same bank
D. Collecting and Paying banker of different Bank
- (8) In cashcredit facility interest is calculated on which balance?
A. End of the day
B. End of the month
C. End of the 6 months
D. End of the year
- (9) What is a participatory loan?
A. Get a loan with two or more customers
B. Get a loan on more than one security
C. More than one bank together offers loan
D. When partners get a loan

- (10) On what basis is the credit of the borrower determined?
- Character
 - Capacity
 - Capital
 - All of these
- (11) The following is usually the best way to get a loan by placing a burden on movable property.
- Pledge
 - Hypothecation
 - Mortgage
 - Lien
- (12) Under hypothecation possession of the goods remains_____
- Banker
 - Borrower
 - Negotiator
 - Broker
- (13) CASA full form _____
- Cash Account, Savings Account
 - Credit Account, Savings Account
 - Current Account, Savings Account
 - Cash Account, Secured Account
- (14) CASA Ratio (%) = _____
- Total deposits

$$\frac{\text{CASA deposits}}{\text{Current deposits} + \text{savings deposits}}$$
 - CASA $\frac{\text{CASA deposits}}{\text{Current deposits} + \text{savings deposits}}$
 - CASA deposits

$$\frac{\text{CASA deposits}}{\text{Total deposits}}$$
 - Current deposits + savings deposits

$$\frac{\text{Current deposits} + \text{savings deposits}}{\text{CASA deposits}}$$

- (15) Banks offer _____ types of savings accounts to assist their customers.
- A. Salary account
 - B. Kids savings account
 - C. Senior citizens account
 - D. All of these

Q.2 Answers in short: (any four). 8

1. What is payment in-due-course.
2. Under which circumstances the banker can not recover money paid by mistake?
3. What is collection of cheque?
4. How does a bank determine the creditworthiness of a customers account when landing?
5. What is unsecured loans?
6. Explain the meaning of special lien.
7. What is hypothecation?
8. State the four advantages of savings account in casa deposits.

Q.3 Under which circumstances the bank must refuse payment of cheque? 13

OR

Explain the main objects of bank landing and discuss the general principles of sound lending. 13

Q.4 (A) Write short note: (any two). 8

1. Countermanding a payment of cheque.
2. Conditions of statutory protection of the collecting bank.
3. Precautions of hypothecation
4. Services offered by banks for CASA account holders

(B) Write short note: (any two). 6

1. Circumstances under which mistakenly paid money can be recovered
2. Features of cash credit system
3. Difference between Lien and Pledge
4. Benefits to banks by CASA

Q.1 નીચેના બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નોના જવાબ આપો :

15

- (1) ચેકનો આયોગ્ય નકાર એટલે_____
- A. જમા સિલક ન હોય B. સહી ન હોય
C. ટાંચનો હુકમ હોય D. બેન્કર બેદરકાર હોય
- (2) ગ્રાહકના અવસાન પછી બેન્કર તેના ખાતાની બાકીની રકમ કોને ચુકવે છે?
- A. કાયદેસરના વારસદારને B. તેની માતાને
C. તેના પિતાને D. ઘરના વડીલને
- (3) બેંકના મેનેજર તરીકે તમે ભવિષ્યની તારીખના ચેકનું શું કરશો?
- A. નાણાં ચૂકવીશ
B. ગ્રાહકની મંજૂરીથી ચેકના નાણાં ચૂકવીશ
C. ચેક પરત કરીશ
D. ગ્રાહક પર કેસ કરીશ
- (4) ગ્રાહક નાદાર જાહેર થતા તેના ખાતાની રકમ બેંક કોને ચૂકવે છે?
- A. વારસદારને
B. ઘરના વડીલને
C. સરકારને
D. કાયદેસરના રીસીવરને
- (5) બેન્કર દ્વારા ચેકની વસુલાત થાય તે પહેલા નાણાંની ચુકવણી કરવામાં આવે તો તેને_____ કહેવાય.
- A. એજન્ટ તરીકેની વસુલાત
B. બેંકની આનુષંગિક સેવા
C. અવેજ આપ્યા બદલના માલિક તરીકે વસુલાત
D. એક પણ નહીં
- (6) નાણા ચૂકવી આપનાર બેન્કરની પરિસ્થિતિ નાણાં વસુલાત કરનાર બેન્કર કરતાં વધુ_____ બને છે.
- A. સલામત B. મુશ્કેલ
C. વિશ્વસનીય D. અસલામત

- (7) જ્યારે બેન્કર તે જ બેંકના અન્ય ગ્રાહકે લખેલો ચેક વસૂલાત માટે સ્વીકારે ત્યારે તે _____ બને છે.
- A. વસૂલાત કરનાર બેન્ક તરીકે
 B. ચૂકવનાર બેન્ક તરીકે
 C. વસૂલાત અને ચૂકવનાર એક જ બેન્ક તરીકે
 D. વસૂલાત અને ચૂકવનાર જુદી-જુદી બેન્ક તરીકે
- (8) કેશક્રેડિટની સગવડમાં વ્યાજ કઈ બાકી પર ગણાય છે?
- A. દિવસના અંતની
 B. મહિનાના અંતની
 C. છ મહિનાના અંતની
 D. વર્ષના અંતની
- (9) સંયુક્ત લોન એટલે શું?
- A. બે કે તેથી વધુ ગ્રાહકો સાથે લોન મેળવે
 B. એક કરતાં વધારે જામીનગીરી પર લોન મેળવે
 C. એક કરતાં વધુ બેંકો સાથે મળીને લોન આપે
 D. ભાગીદારો લોન મેળવે ત્યારે
- (10) લોન લેનાર વ્યક્તિની શાખનો આધાર શાના આધારે નક્કી થાય છે?
- A. ચારિત્ર્ય
 B. શક્તિ
 C. મૂડી
 D. આપેલ તમામ
- (11) સામાન્ય રીતે જંગમ મિલકત પર બોજો ઉભો કરીને ધિરાણ મેળવવાની સૌથી ઉત્તમ વ્યવસ્થા એટલે _____.
- A. પ્લેજ
 B. હાઇપોથીકેશન
 C. મોર્ગેજ
 D. લિયન
- (12) હાઇપોથીકેશનમાં માલસામાનનો કબજો _____ પાસે રહે છે.
- A. બેન્કર
 B. નાણા લેનાર
 C. વાટાઘાટ કરનાર
 D. દલાલ
- (13) CASA નું પૂર્ણ સ્વરૂપ _____
- A. Cash Account, Savings Account
 B. Credit Account, Savings Account
 C. Current Account, Savings Account
 D. Cash Account, Secured Account

(14) CASA રેશિયો (%) = _____

A. કુલ થાપણો

CASA થાપણો

B. CASA થાપણો

ચાલુ થાપણો + બચત થાપણો

C. CASA થાપણો

કુલ થાપણો

D. ચાલુ થાપણો + બચત થાપણો

CASA થાપણો

(15) બેંક તેમના ગ્રાહકોને સહાય) માટે _____ પ્રકારના બચત ખાતાઓ ઓફર કરે છે.

A. સેવેરી એકાઉન્ટ

B. કિડ્સ એકાઉન્ટ

C. સિનિયર સિટીઝન્સ એકાઉન્ટ

D. આપેલ તમામ

Q.2 ટૂંકમાં જવાબ આપો : (ગમે તે ચાર).

8

1. કાયદેસરની યોગ્ય ચુકવણી એટલે શું ?
2. ભૂલથી ચૂકવેલ નાણા બેન્કર કયા સંજોગોમાં પરત મેળવી શકે નહીં?
3. ચેકની વસૂલાત એટલે શું ?
4. બેંક ધિરાણ કરતી વખતે ગ્રાહકના ખાતાની શાખપાત્રતા કઈ રીતે નક્કી કરે છે ?
5. બિનરક્ષિત લોન એટલે શું ?
6. ખાસ લિયનનો અર્થ સમજાવો.
7. હાયપોથિકેશન એટલે શું ?
8. CASA થાપણોમાં બચત ખાતાના ચાર લાભો જણાવો.

Q.3 કયા સંજોગોમાં બેંકરે નાણા ચૂકવવાનો ઇનકાર કરવો જોઈએ ? **13**

અથવા

બેંક ધિરાણના હેતુઓ જણાવી સંગીન ધિરાણના સામાન્ય સિદ્ધાંતો સમજાવો. **13**

Q.4 (અ) ટૂંક નોંધ લખો: (ગમે તે બે). **8**

1. ગ્રાહક દ્વારા ચેક ચુકવણીની અટકાયત
2. વસુલાત કરનાર બેંકની કાનૂની રક્ષણ મેળવવાની શરતો
3. હાઈપોથીકેશનની તકેદારીઓ
4. CASA ખાતાધારકો માટે બેંકો દ્વારા આપવામાં આવતી સેવાઓ

(બ) ટૂંક નોંધ લખો: (ગમે તે બે). **6**

1. ભૂલથી ચૂકવેલ નાણા પરત મેળવવાના સંજોગો
2. કેશક્રેડિટ પદ્ધતિના લક્ષણો
3. તફાવત - લિયનનો અધિકાર અને માલગીરો અધિકાર
4. CASA દ્વારા બેંકોને થતા લાભો
